

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 " "
za trikrat 9 " "
za več ko trikrat 8 " "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Konservativcem.

Senzacionalen članek je objavila zadnja „Civiltà Cattolica“, vplivna revija italijanskih jezuitov. (4. marca 1905.) Naperjen je naravnost proti konservativnim strankam. Zmisel članka je kratkotaj: Brez ljudske organizacije je dandanašnji nemogoče obraniti v javnem življenju verske interese; ljudska organizacija pa je zopet nemogoča brez demokratične misli!

Sodite o demokraciji kakor vam drago; mislite, da tiči v modernih institucijah mnogo napak in nevarnosti; da se te nevarnosti tem večje, čim bolj se družbe demokratičizira; — vse to nič ne pomaga: demokratizem je moderno dejstvo in s tem dejstvom mora računati, kdor se heče bojevati za vero in cerkev! Dokler je bilo še kaj upanja, pravi „Civiltà“, da bodo vlade, parlamenti in sploh javno mnenje gospodujočih slojev priznali in spoštovali načela krščanskega prava in tisoletne verske tradicije katoliških narodov v javnem življenju, dotlej je zadoščalo za krepko obrambo vere, če so katoličani protestirali proti kršenju prava in tradicije, če so pristiskali s postavnimi sredstvi na zastopnike in predstojnike javne oblasti, da popravijo krivice storjene cerkvi; če so se apologetično in polemično s tiskom in društvi obračali na javno mnenje in je pridobivali za resnico in pravico. Ti pomočki, propovedi, razne stroge verske družbe, so ljudstvu zadoščale za obrambo zoper nevarnosti in za boj za vero. A vse to dandanašnji ne zadošča več. Dandanašnji ni mogoče več predvideti, kdaj v prihodnosti se bo zopet izvršila tista združitev med cerkveno in politično oblastjo, ki je krščanski ideal, za časno in večno blaginjo državljanov, in gola iluzija bi bila čakati sanacije javnega življenja v krščanskem zmislu brez premoči katoličanov na torišču splošne svobode! Tako premoč pa more dati organizacija ljudstva v veliko armado, izurjeno za boje moderne svobode in enakosti. In to organizacijo je mogoče izvršiti zopet

le z zdravim demokratičnim delom, ki bo ljudstvo privedlo do tega, da bo kakor gospodar uveljavljalo svojo voljo v preosnovi javnega življenja, a ne kakor varovana prosilo le drugih pomoči: To je moderno dejstvo: torišče splošne svobode za vse, kjer so vsi enaki, a zmaga je močnejši, to je, večina!

Res, da načeloma taka enakost in svoboda zmote in zla ni upravičena, nadaljuje revija, toda dejansko, kakor je povdarjal že Leon XIII., se sme iz tehtnih vzrokov tolerirati. Kjer pa že vlada taka svoboda, je dejal Leon XIII., tam naj se je poslužujejo državljanji v dobro. Zato naj se katoličani postavijo na demokratična tla in naj porabijo svobodo in enakost, ki je za resnico in zmoto, za dobro in zlo, da organizirajo ljudstvo. Tako bo resnica zmagala zmoto, in dobro zlo z močjo lastnega prava, s premočjo večine!

Da ni mogoče organizirati ljudstva drugače, kakor na demokratični podlagi, o tem ne more dvomiti, pravi rimski člankar, kdor pozna sodobno razpoloženje ljudske duše in kdor upeštevata stališče, ki je ima ljudstvo nasproti krščanstvu sovražnim strankam. Te stranke nastopajo pred ljudstvom v imenu politične svobode za vse in demokratične enakosti vseh; vabijo je, da izvršuje pravice suverenitete, ter uveljavi nasproti vladi in gospodujočim slojem svojo voljo v javnem življenju. Socializem pa dodaja poleg tega še ekonomično enakost in suvereniteto. To je moderno dejstvo, ki je prešlo v javno življenje, kakor raba para in elektrike. Ako bi hoteli katoličani v svojem delovanju to prezreti, bi bili podobni ljudem potnikom, ki sklenejo zavezo, da se ne bodo nikdar vozili z železnico! Uspešen boj je mogoč le na enakem torišču in z enakim orožjem!

Takšno je dandanes psihološko razpoloženje ljudstva in kdor hoče organizirati ljudstvo, mora s tem računati!

Nekateri bi rajši čakali boljših časov. Toda to je ravno način, da pripravimo boljše čase in zabranimo še hujše! Po pra-

vici je dejal zadnjič orleanski škof Fouchet na katoliškem kongresu: „Katoličani, združite se! Osamljeni, posamič, smo le atomi nasproti velikanskemu stroju, kakršen je država. Združeni smo zmožni, ustavi veliki stroj. Minister se baha, daje strl 10.000 naših šol. Verjeti mu moramo. Toda verjemite tudi meni: ko bi bil imel minister nasproti namesto duhovnikov — ki jim sicer vsa čast! — in slabotnih odborov, en milijon družinskih očetov in en milijon mater, t. j., sto očetov in sto mater za vsako šolo, ali mislite, da ne bi bil dobil vse drugačnega vtiska in bi se bil upal storiti to, kar je storil?“

Organizirati ljudstvo — to je realno delo in to je mogoče le na torišču demokratične svobode!

Pisma iz Srbije.

(Izvirno poročilo.)

Narodna skupščina. — Novi topovi. — Iz Makedonije. — Raznoterosti.

Belgrad, 17. marca.

Narodna skupščina, ki je bila zbrana od 13. novembra, je bila včeraj zaključena. Vlada je hotela zadnje dni skupščini predložiti novo trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Vprašanje pa je odloženo za tri ali štiri tedne, da se fin. minister dr. Paču vrne iz Berolina, kjer izkuša dobiti novo posojilo. Mladi radikali se namreč odločno upirajo trgovinski pogodbi z Nemčijo, dokler ni gotova pogodba z Avstrijo. Ker so „mladi“ pretili z obstrukcijo, je vlada skupščino zaključila. Ko v aprilu skupščina odobri novo posojilo, bode razpuščena Novi skupščini vlada predloži pogodbo z Nemčijo.

Fin. minister dr. Paču je potoval skozi Dunaj v Pariz in je sedaj v Berlinu. Kakor čujem, je posojilo zagotovljeno. Izprva je vlada iskala le 30 milijonov. Ker pa so pogoji ugodni, najame vlada 80 ali celo 100 milijonov, da povsem oboroži armado in zgradi nove železnice. Skupščina morda soglasno odobri posojilo, ako vlada zagotovi, da se denar porabi le za armado.

V kratkem se vrše poizkusi z novimi topovi v bližini Kragujevca. Poizkušali bodo topove peterih tovarov: Krupove, Erhardove v Diseldorfu, Škodove v Plznu in francoske Šnajdera in Sen-Samonske. Za te poizkuse je skupščina dovolila 300.000 di-

narov. Navzoč bo de kralj s prestolonaslednikom, ki je sedaj narednik.

Preden so se poslanci razšli, je kralj povabil vse na obed. Pri tej priliki se je zahvalil skupščini na marljivem delu ter izjavil, da hoče vedno varovati ustavo. Vsled starosti kralj ne upa, da bi že on doživel popoln preporod Srbije, pač pa bode sin dovršil pričeto delo. Prosil je poslance, naj narodu povedo, da so mu zagotovljena uradna prava in svoboda.

Na kraljevo zdravico je odgovoril predsednik skupščine Stanojević, zagotavljač, da hočejo poslanci podpirati kralja v blagor države.

Ruski poraz pri Mukdenu je porazil tudi Srbe. Tolažijo pa se, da ruska sila ni uničena in da bodo končno poraženi Japonci. Belgrajski „Ruski Kružok“ je poslal ruskim vojakom v Mandžurijo mnogo obleke in drugih stvari. Dne 9. marca je general Kuropatkin iz Mukdena poslal brzojavko: „Najsrčneje se zahvalim dobremu srbskemu narodu na bratskoj pomoči in simpatiji za naše hrabre vojake.“

Komaj so se razšli poslanci na razne strani, pričela se je politična agitacija mladih in starih radikalcev, ker utegne biti skupščina že v aprilu razpuščena. Poleg teh dveh sta še narodna in soc. dem. stranka, toda obe jako slabi.

Iz Stare Srbije vsak dan dohajajo žalostna poročila. Arnavti v Stari Srbiji so pomešani s Srbi ter vedno napadajo mirno prebivalstvo. S kule Taš Tepe napadajo turški vojaki (askeri) vasi v okolici ter mučijo narod. Kajmakam je zahteval 125 frankov, da jih samo zasliši. V Prijepolju so zaprli trgovca Kirila Minića, ker so v njegovi prodajalni našli zvezek „Učitelja“, ki izhaja v Belgradu. Ko je Minić izjavil, da je knjiga učitelja iz Seljana, Miodragovića, zaprli so Turki oba.

V novopazarskem okraju so se Srbi uprli, da ne plačajo Turkom nobenega davka. Turki pa so v tem okraju izvršili mobilizacijo „ilova“, črne vojske. To kaže, da Turki nočejo brez krvi izgubiti niti pedi svoje zemlje. — Za ljudstvo pa je ta mobilizacija največje zlo, ker te vrste vojaki so najdivjiji.

Iz Makedonije dohajajo enaki žalostni glasi. Tu se koljeje Bolgari, Srbi in Grki. Nedavno ste se bili pri Gjeogjeliju grška in bolgarska četa. Grki so se razpršili, a Bolgari so imeli do 40 mrtvih. Padel je tudi vojvoda Apostol. Turški vojaki pa gonijo čete in pustošijo vasi.

Iz Kumanova se poroča, da so Bolgari

LISTEK.

Najnovejše o razvojni podmeni.

Vseučiliški profesor Englert iz Bonna je pred kratkim govoril v Kolinu ob Renu o najnovejših preiskavah glede na razvojno podmeno z ozirom na človeka. Podajemo tu nekaj jako zanimivih stvari iz tega predavanja.

Interesantna novost v tem oziru so Corceletski prsti. Anatomske preiskave človeškega telesa so pokazale, da se dajo spoznati v sestavi človeškega telesa gotove postave. Vse je po nekem sorazmerju sestavljeno. Med širino rok in obraza je gotovo razmerje, in iz široke roke se da soditi vedno tudi na širino obraza. Roke kažejo dva glavna tipa: Ene so dolge, druge široke, in značaj vsake vrste je dosledno izveden tudi v prstih do nohtov, tako, da se dá iz rok sklepati tudi na ostalo telo.

V Corcelettu ob Novograjem jezuru v Svcvi izkopavajo že dolgo prazgodovinske ostanke. In med tamošnjimi starimi posodami so tudi take, ki imajo okroglaste

vtiske. Od teh vtiskov so naredili mavčeve odlivke, in ti so pokazali — prste ki so bili tako natančni in tako dobro izraženi, da se ti zdi, da bi kar lahko prijel roko, h kateri spadajo ti prsti. Ker so spoznali, da so ti odtiski od ženske roke, govore o „Corceletski lončarici“. Na drugih čepinjah so odtiski členkov in drugih delov rok, od katerih so tudi naredili odlivke.

Znanstvena vrednost teh odtiskov je v tem, ker so prazgodovinski in segajo nazaj v starejšo bronasto dobo, so torej stari do 5000 let.

Zdaj torej lahko rečemo, da imamo pred seboj podobo roke prazgodovinskega človeka.

Seveda so jih tako začeli najnatančneje preiskovati, in strokovnjaška preiskava je dognala, da se ne najde niti na konicah prstov, niti na nohtih, niti na členkih ali drugod nič takega, česar ne bi opazili tudi na rokah sedaj živečih Evropecev. Tudi mikroskopično opazovanje kaže popolnoma iste oblike. Zato pravi Kollmann, da so telesne lastnosti te pasme skozi 5000 let ostale popolnoma enake. Kulturno stanje se je izpreminjalo, a telo je ostalo enako. Zato govori

zdaj znanost o stalnosti pasem in trdi, da se znaki, ki jih kaže človeško telo, od mlajše kamenene dobe, ki sega 8000 do 10000 let nazaj, niso izpremenili.

O evropski beli prvotni pasmi se je doslej dognalo sledeče: Ona kaže dve glavni vrsti, kateri so natančno proučili: svetlo-laso in temnolaso vrsto. Ti dve vrsti sta pa stalni v svojih lastnostih, kakor daleč jih je mogoče zasledovati. Barva oči, las, kože, ozko- ali širokolinost, sorazmerje med udi in telesna velikost se niso izpremenile.

V Ameriki se že 300 let mešajo belokožci in Indijanci, kakor tudi črno- in belokožci. A pri tem se vidi, da nastajajo pač mešanci, ne pa nove pasme. Tudi pri kolonizaciji Avstralije se kaže stalnost bele pasme. Virchow, Kollmann in Schirmer so preiskali čez 10 milijonov svetlo- in temnolasih otrok, a nikjer niso našli nove temeljne oblike.

Tudi v Egiptu so opazovali isto. E. Schmidt je meril lobanje iz vseh dob egiptovske zgodovine, in je dognal, da so Egipčani ves čas obdržali svojo podolgasto, nekoliko ozko lobanjo in majhni, dobro pro-

porcionirani obraz, Nubijci svoj široki nos in topi obraz, tujci, priseljeni iz višin zapadne Azije pa svojo kratko lobanjo, dolgi obraz, ozki, naprej segajoči nos. Virchow je naglašal, da kaže egiptovska podoba raznih narodov v kraljevih grobovih v Deir-el-Bahriju, ki se približujejo mlajši kameneni dobi zapadne Evrope, pasme treh delov sveta: zamorce, semite in arijce, deloma celo v barvah; a ti so ravno taki, kakor današnji zamorci, semiti in arijci. Nikjer se ne dobe take izpremembe, kakršnih zahteva razvojna podmena.

Razločevati je treba prave, stalne znake pasme in minljive, površne znake. Taki so večja ali manjša tolašča pod kožo, moč mišic, zmožnost, prilagoditi se podnebju ali ustavljanju se boleznim. Taki znaki se kažejo ob posameznikih in dokazujejo, da narava ni topa, enolična in dolgočasna. Iz takih minljivih znakov pa ne nastajajo nikdar nove pasme.

Sklep tega razmišljanja je torej ta, da je človek neizpremenljiv v svojih prvotnih pasmah in oblikah. To pa pobija popolnoma evolucionistične teorije, ki sanjarijo o razvoju človeka celo iz živali.

ubili tri srbske veljake, Krstića iz Tabanovca, Ristića iz Četirca in Nikola iz Kanareva. Srbi bodo to plačali Bolgarom in klane se bodo nadaljevalo. Srbskim učiteljem prete da jih pobijejo, ako ne zapro srbskih šol. Od ljudstva pa zahtevajo denarja, sicer jim zapalijo hiše.

Vsa poročila o strahotah v Makedoniji potrjujejo tudi makedonski izseljenci, ki prihajajo v Belgrad. Na dan prihaja v Belgrad 50 do 60 Makedoncev, katere agenti pošiljajo v Ameriko. In to so večinoma mladi ljudje. To izseljevanje iz Makedonije najboljše kaže, da „reformne“ niso za dlako izboljšale razmer v nesrečni deželi.

Rusko-japonska vojska.

Rusi na umikanju.

Pariz, 21. marca. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: Umikanje ruske armade proti severu se vrši nemoteno. Močan zadnji oddelek je v vedni dotiki s sovražnikom. Japonsko zasledovanje je zadnje dni izgubilo mnogo prejšnje svoje energije. Od Harbina proti jugu došle ruske vojske sile so zasedle močno brambeno pozicijo Cantun Kuajdezin, 220 vrst južno od Harbina. General Linevič je odločen, najtrdovratneje brani to pozicijo, ker je to najvažnejša strateška točka pred Harbinom, ker je od nje odvisno obvladanje bogate okolice kirinske. Prednja straža ruske glavne armade je že došla v pozicije pri Cantunu. Umikanje armade se vrši vkljub zadnjim bojem, ki so mestoma silno hudi, v jako dobrem redu.

Pariz, 21. marca. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: V generalnem štabu smatrajo krizo za prestano. Brambena in odprna moč armade je v celem obsegu zopet tu. Dognalo se je, da na mongolski meji prodira močna japonska kolona, obstoječa iz pehote in konjenice. Dve drugi japonski koloni korakata od zahoda sem proti železnici. Njeni prvi oddelki stoje pri Majsi. General Linevič poroča, da je storil vse, da ustavi nadaljno japonsko prodiranje. Vsi sovražni poizkusi, odrezati dele armade od baze, so se popolnoma ponesrečili. Vkljub prestalim naporom je vendar povsodi mogoče zadržati sovražnika. Tjelin so Rusi pustili prostovoljno vsled nevarnosti obkoljenja pri tej poziciji. Natančno izgube še niso znane, vendar skoro gotovo z vjetimi vred ne znašajo nad 90.000 mož. Močan hunhuški oddelek je napadel mesto Kakumbom ter ga oplenil. Ruski oddelek je odpodil sovražnika.

London, 21. marca. „Morning Post“ poroča iz Tokia: Po poročilih, dešlih iz glavnega stana, je gotovo, da ruska armada koncentrira pri Kanjuninu. 100 milj severno od Tjelina. Severno od Sonjuki-neuna doslej niso še došle ruske čete. Hunho je popolnoma prost ledu. Povsod so zopet pričeli z normalno vožnjo. Iz Mukdena so po železnici prepeljali vse tujce v Ljaojan.

Peterburg, 21. marca. „Novoje Vremja“ poroča iz Gunšulina: Japonci so očitno utrujeni ter slede le počasi. Na umikanju razdiramo in požigamo vse, mostove, hiše in skladišča po vaseh. Glasovi o nadaljnem obkoljevanju od strani Japoncev so ponehali, očitno, ker nam Kitajci nočejo več služiti, ampak so odkrito prestopili k Japoncem. Tudi kitajski posli beže od Rusov. Vse pa je le posledica opustitve Mukdena.

Tokio, 21. marca. Stevilo vzetih topov narašča po došlih poročilih iz glavnega stana dan na dan, tako da morajo biti izgube ruske artiljerije veličanske.

Peterburg, 22. marca. General Linevič poroča 21. t. m.: Včeraj so se pojavili pred našimi prednjimi četami predoddelki sovražne kavalerije, za njimi je prodirala pehota, ki se je ustavila v vasi Mahantaj.

Peterburg, 22. marca. Peterburški brzojavni urad poroča iz Gunšalina danes ob 11. uri 25 minut dopoldne: Ponoči je bil mir na vsi fronti. Kaijuana Japonci še niso vzeli.

Peterburg, 22. marca. Generalni intendant Huber pravi, da bo mogoče preživljati armado, če bodo Rusi obdržali provinco Kirin in zagotovile obdelovanje polja.

London, 22. marca. Japonska armada je zasledovala sovražnika nad devetdeset milj brez odpočitka. Japonci so sedaj neomejeni gospodarji ozemlja 330 milj v Mandžuriji. Sodi se, da bodo prihodnje operacije bolj priproste ko dosedaj. Japonci za svoje transporte rabijo že reko Ljao in železnico. „Daily Express“ poroča včeraj iz Tokia: Ni verjetno, da bi za nekaj časa zopet slišali o novih bojih. Japonske čete so sedaj potrebne počitka in njihovo prodiranje je ovirano vsled razdejanih mostov. Mir na bojišču bo Japoncem zelo koristil. Njihove čete so preskrbljene z vsem, medtem ko so Rusom odrezane kitajske zaloge. Mnogo Rusov silno strada, tisoči hodijo po Mandžuriji in kradejo, kar morejo. Po kratkem miru bo Japonska najbrže napravila

Ruski novo presenečenje. Japonski vojaški krogi jako skeptično sodijo o ruski groznji, da bo odposlana nova armada.

O ruski mobilizaciji

piše „Novoje Vremja“: Pod Ljaojanom se je pokazalo, da je sedaj način ruske mobilizacije popolnoma napačen, ker pride sedaj na bojišče mnogo starejših ljudi, ki so se že davno odvadili vojaške službe in imajo doma veliko družino, kar jih nikakor ne navdaja z veseljem do vojaške službe. Po sedanjem načinu jemlje potrebno število vojakov vedno le iz enega okraja in se pobero vsi mladi in stari. Treba je pa, da se odslej kličejo pod orožje vojaki po starosti iz vse Rusije naenkrat, tako da pridejo najprej na vrsto mlajši, potem starejši. Tako bi se tudi teža krvnega davka bolj sorazmerno razdelila na vse prebivalstvo in velike manj družin bi prišle v bedo, ker bi oče ostal na domu. Vzrok, da se tako ne dela, je le ta, ker se višji častniki in uradniki boje truda. To je sploh nesreča Rusije.

Kako Japonci ravnajo z ujetimi Rusi.

Peterburg, 21. marca. Poročila o neusmiljenem ravnanju Japoncev z ujetimi Rusi se množe. Tako se poroča, da so skoro do smrti pretepli v japonsko ujetništvo zašlega ruskega polkovnika Lebendinskoga na povelje japonskega polkovnika Koana.

Kuropatkin pri armadi.

Gunčulin, 22. marca. Kuropatkin je 19. t. mes. odšel v Harbin, ker je menil, da je armada brez nevarnosti; ker pa je bil imenovan za poveljnika prve armade, se je danes vrnil. Priredili so mu velike ovacije. Kuropatkin je imel kratek nagovor, v katerem je izrazil nado, da bo armadi kmalu mogoče popraviti zadobljene udarce usode. Po štiridnevem počitku v Tjelinu se je ruska armada zopet uredila ter nadaljevala marš. Japonskemu zasledovanju manjka moči in ognja.

Črnomoško brodovje.

London, 21. marca. Angleško srednjemorsko brodovje bo to poletje križalo tako, da bo vedno opazovalo Dardanele, ker se v Londonu boje, da ne bi mobilizovano (?) rusko črnomoško brodovje udrla skozi Dardanele.

Odlikovani voj. instruktor.

Berolin, 21. marca. Nemškemu generalnemu majorju Meckel-u je podelil mikado v priznanje zaslug, ki si jih je stekel za japonsko armado kot njen učitelj, veliki križ reda svetega zaklada — To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati japonski cesar.

Zanimiva vest iz Pariza.

Pariz, 20. marca. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga kar najodločnejše, da se je Kuropatkin že pred enim mesecem hotel umakniti od Mukdena, car pa je odrekal baje k temu svoje dovoljenje ter naročil Kuropatkinu, naj napade Kuropatkin je dal nato svojo demisijo, ki je bila pa zavržena. Dobil je povelje za napad, a Japonci so ga prehiteli. Dopisnik poroča, da se moramo v kratkem pripraviti na senzačna odkritja.

Angleški listi o miru.

„Morning Post“ piše iz Peterburga, da ruska diplomacija v zunanjih ministrstvih evropskih vlad deluje v interesu miru. „Daily Ekspres“ pa prepričuje, da bo vojska tekom meseca ali vsaj v šestih tednih končana. Knez Meščerski se tudi izjavlja za mir. Londonski listi imajo nadalje iz Peterburga še vest, da vojna stranka izgublja tla, v očigled težkočam v domovini. Tudi izjava finančnega ministra, da bi nadaljevanje vojske pomenjalo propad valute, ne bo ostala brez vpliva.

Pismo kitajskega cesarja našemu cesarju.

Kitajski cesar je po svojem dunajskem poslaniku Yančenu poslal našemu cesarju sledeče pismo:

„Mi cesar tahinski (kitajski) smo se poučili o zdravju Vašega veličanstva cesarja in apostolskega kralja Avstro-Ogrske. Sprejeli smo z vsem spoštovanjem dekret naše cesarice matere, v katerem nam razodene, da je bila jako ganjena po željah, ki so bile izražene v čestitki, ki jo ji je vročil ob njeni 70letnici Vaš poslanik v Pekinu. Prijateljske zveze, ki vežejo obe deželi, so že dolgo dobre in te zveze bodo vsled tega eklatantnega in cenjenega dokaza od dne do dne tesnejše. Zelimo, da bi se Vaše veličanstvo veselilo popolnega miru Vaše dežele in ljudstva, brezkončne sreče in večnega napredka. S posebno gorečnostjo se poslužujemo te prilike, da izrekamo vsled naročila naše matere iskreno hvalo Vašemu veličanstvu po našem poslaniku Yančenu.“

Spor med Mažari in krono.

Položaj na Ogrskem je jako resen. Poročali smo že včeraj med brzojavkami, da vladar noče dovoliti Ogrm koncesij v armadi in da se razširjajo govornice o Franc Jožefa odstopu. Ker Andrassy ni mogel postaviti novega ministrstva, bo vladar pozval Tiszó, naj mu svetuje, s katerimi politikami naj prične nova pogajanja. Najbrže bo imenovano poslovno ministrstvo. V seji združene opozicije je peročal grof Apponyi o političnem položaju. Zahteve opozicionalnih strank so: 1. Volilna preosnova na obširni podlagi, 2. izprememba uprave, 3. samostojno ogrsko gospodarsko ozemlje, 4. združena opozicija ne zahteva izpolnitve vojaškega programa neodvisne stranke, marveč le izvršitev programa l. 1867. Vladar je brezpogojno pritril prvim dvem točkam. Glede gospodarskih vprašanj se ni moglo doseči sporazumljenja, ker je opozicija zahtevala posvetovanje o trgovinski pogodbi z Nemčijo, o kateri trdi, da je nezakonsko sklenjena. Vladar je bil voljan, da se stavi koalicijsko ministrstvo, a pod pogojem, da ne dobe ogrski polki ogrskega poveljnega jezika in ogrskih zastav. Nova vlada bi pa tudi morala zagotoviti, da bo doseglja izvišanje števila vojaških novincev in pa 450 milijonov višjih izdatkov za armado. Izvrševalni odbor opozicije pa ni mogel ugoditi vladarjevim zahtevam in v takih razmerah ni bilo mogoče sestaviti iz srede opozicije nove vlade. Ogrsko opozicionalno časopisje je jako nezadovoljno, ker vladar ni izpolnil opozicionalnih zahtev. Grozijo, da bo krona morala izpolniti zahteve. Absolutizma se ne boje, ker potrebuje moči, srčnosti in sredstev. Združene opozicionalne stranke ne bodo propale, pač pa je v nevarnosti liberalna stranka, da pri volitvah popolnoma propade. Včeraj zvečer so imeli sejo liberalci, ki so izrazili, da bo kriza najbrže rešena pričetkom prihodnjega tedna. — Poročajo, da bo na ljubo vladarju ljudska stranka izstopila iz opozicionalne koalicije.

Naša mornarica pred Carigradom.

Križarica „Szigetvar“ je v spremstvu cesarske jahte „Izzedin“ došla včeraj ob polu dvanajsti uri s cesarjevimi pobočnikom in ravnateljem mornarske akademije. Turške postajne ladje so jih slovesno pozdravile. Ko se je križarka usidrala pred cesarjevo palačo „Dolma Bagdše“, je pozdravil kontreadmirala viteza Pietruskega v imenu sultana Galib bej. Takoj po dohodu ladje je sultan poslal za moštvo mnogo živeža in pijače. Ob polu peti uri je kontreadmiral uradno obiskal s spremstvom v uniformi poslanika barona pl. Calice. Ob šestih so odšli vsi povabljeni h galadinerju v sultanovo palačo. Gostje imajo ob svoji navzočnosti na razpolago cesarske dvorne vozove in parnike.

Dogodki na Ruskem.

Dorpat, 21. marca. Med kmečkim prebivalstvom narašča razburjenje. Burni prizori se vrše na posestvih, kjer nočejo posestniki privoliti ničesar. Kjer pa posestniki dovolijo kako izboljšanje, tam prenehajo takoj nemiri.

Mitava, 21. marca. Libavski agitatorji so povzročili stavko kmetov in delavcev v grobinskem in hazentotskem okrožju. Na 17 posestvih so stavkajoči zabranili delati drugim delavcem. V navedeni okrožji je odinilo vojaštvo. Tudi guverner je odpotoval v dotična okraja.

Peterburg, 21. marca. Ponoči dne 18. t. m. so v šarapanskem okraju zažgali stavkajoči kmetje na petih posestvih poslopja. V noči dne 19. t. m. se je v cugdatskem okraju na posestvu princezinje Muratove uprlo 300 kmetov z orožjem policiji, ki je nato prišla 5 najhujših hujskačev. Množica je nato obkolila policijo in zahtevala, naj se izpuste prijete osebe. Ker policija ni hotela izpolniti zahteve, so hoteli kmetje pričeti streljati na policijo, ki je bila vsled tega prisiljena streljati na množico. Ranjenih je bilo več oseb. V vasi Dinickaja so zažgali kmetje pisarno. Več kmetov so zaprli.

Peterburg, 22. marca. Moskovski veliki industriji so sklenili, da ne bodo podpisali nameravanega notranjega posejila, dokler ne bodo uvedene izpremembe.

Varšava, 22. marca. K napadu z bombo na vojaško patroljo v Varšavi, o katerem smo poročali med včerajšnjimi brzojavkami, so dešla še sledeča podrobna poročila: Pek so čuli več kilometrov daleč. Ko se je razkadil dim, je bilo videti štiri težko ranjene vojake in dva policijska stražmojstra, ki so se valjali v svoji krvi na tleh. Izven teh so prepeljali 7 težko ranjenih oseb v bolnišnico in sedem v sosedne hiše. Napadalci so pobegnili.

Vratislava, 22. marca. Iz Lodza poročajo: Zaprli so več zdravnikov in odvetnikov, ker so politično sumljivi.

Varšava, 22. marca. Zaprli so 128 gimnazijcev, ker so prisilili mlajše učence, da se niso udeležili pouka.

Pariz, 22. marca. „Eclair“ poroča iz Moskve: Odkritje tajne delavnice vsta-

škega odbora je za policijo velike važnosti. Dobili so vsokorespondenco moskovskega vstaškega oddelka in tudi spise vstaškega srednjega odbora v Londonu, iz katerih so razvidni vsi vstaški odbori na Ruskem. Policija je tako dobila natančne podatke o tajni vstaški organizaciji na Ruskem. Našli so tudi tiskarno in več pisalnih strojev. V delavnici za orožje je bilo mnogo razstrelilnih snovij, bomb in peklenskih strojev, kakor tudi mnogo drugega orožja.

Peterburg, 21. marca. „Peterburgskija Vjedomosti“ priobčuje načrt organizacije ljudskega zastopstva, ki ga je spisal v Carskem selu priljubljeni baron Korff. Po tem načrtu bi „Gusudarstvenaja дума“ (državni zbor) štela 400 poslancev.

Varšava, 22. marca. V trgovski šoli so stavkajoči dijaki polili obleke dijakov, ki so prišli v šolo, s karbolno kislino.

Peterburg, 22. marca. Pred hišo Pobjedonoščeva se je razpočil peklenski stroj. Nihče ni bil ranjen. Po mestu so bili razmetani letaki, da je to svarilo za Pobjedonoščeva.

Dogodki v Makedoniji.

Sarafov je izjavil napram nekemu časnikarskemu poročevalcu, da makedonska vstaška organizacija namerava pred l. 1906 pričeti z vstajo v Makedoniji. Počakati hočejo, če se bodo izvedle v Mürstegu sprejete reforme. Če pa izpremembe ne bodo izvršene, bo izbruhnila v Makedoniji hujska vstaja, kakor je bila prejšnja. Bolgarsko prebivalstvo je že pripravljeno na njo. Makedonski vstaški odbor bo pospešil vstajo, če bodo Turki, Grki in Srbi še nadalje morili Bolgare v Makedoniji.

Iz Carigrada poročajo, da je mobilizirana 17. redifna brigada IX. turške divizije v Monastiru, da bo imela Turčija proti vstašem zadostno vojaštva na razpolago. Pod orožje so poklicani bataljoni v Janini, Leskoniku, Agryrokastranu, Valoni, Monastiru, Sefližu, Nasliču in Gorici.

Ravnateljstva železničnih prog v Makedoniji so pozvali turško vlado, naj skrbi zato, da bodo bolj zastražene po vojaštvu železniške proge, ker se je bati vstaje.

Turčija in inozemsko časopisje.

Turška vlada ima velike težave. Nedoštaje ji namreč denarja. A sedaj se pa mora goditi Turčiji jako slabo. Turški finančni minister Ferid-paša je namreč črtal podpore za inozemsko časopisje, dasi je sultan ugovarjal. Posledice niso izostale. Munir-paša, turški poslanik v Parizu je že izjavil, da ne prevzame odgovornosti, ako ne bodo prinašali francoski listi dementijev in pojasnil turške vlade.

Splošna vstaja v Severnem Kamerunu.

„Nationalzeitung“ poroča: V Severnem Kamerunu je vzbuhnila splošna vstaja.

Sloga francoske duhovščine.

Skof v Grenoblu, ki se je povrnil iz Rima, je imel razgovor z nekim časnikarskim poročevalcem o tem, kako stališče bi zavzela duhovščina glede predloge o ločitvi cerkve od države. Skof je rekel: Če računajo naši nasprotniki na neslogo med duhovščino, se motijo. Vsa duhovščina se bo ravnala po paroli, ki jo bo izdal Rim. Na Francoskem niso ugodna tla za šizmo.

Poostrena kazen za Balugdžiča.

Belgrad, 22. marca. Kasacijsko sodišče je povišalo kazen Balugdžiču, radi obrekovanja ministra Pačua, od 3 mesecev in 600 dinarov globe na 6 mesecev in 900 dinarov globe.

Dnevne novice.

Zofka na Hrvaškem.

Slavna Zofka Kvedrova, katera je v „Splošnem ženskem društvu“ poučevala liberalne dame v napredni morali, je tudi na Hrvaškem zbudila pozornost, kakršne je gotovo vredna taka izredna osebnost. V spletskem „Danu“ čitamo: „Kveder-Jelovšek uzgaja narod? Ta je spisateljica urednica „Sijela“, a iz „Novog lista“ dneva 8. m. doznajemo, da živi v civilnem braku sa g. Jelovšekom. Več s prvim brojevimi njezina časopisa „Sijela“ imali smo posla radi njegova nemoralna sadržaja. I ta spisateljica hoče, da uzgaja i plemeni sa svojim radom nas krščane. Jdna hrvatska književnosti, ako si na te spali!“ — Zofka torej na Hrvaškem „uzgaja narod“. Pa to ji

ni dovolj. Ona bo reformirala celo upravo po naprednih načelih od bana doli. Je že napovedala boj. Hrvatje so jo namreč nečuvno razžalili. Kakor znano, je Zofka imenitna urednica silno važnega časopisa „Domači prijatelj“, katerega plemeniti namen je reklama za Vydrovo kavo. Zofka tako služi narodu na dva načina, ker ga vzgaja s spisi in s kavo. Tudi Hrvatje je hotela osrediti in je za Vydrovo kavo začela urejevati list „Sjelo“. Zato se je preselila v Zagreb in se je prijavila kot urednica Zofka Jelovšek ter zahtevala domovnice, „ker je njen mož Hrvat“. A Zofka obrača, Hrvat pa obrne. Policija je to njeno prošnjo odbila z razlogom, da nima pravice zahtevati na Hrvaškem domovnice, ker je z Jelovškom poročena samo civilno, na Hrvaškem pa se tak zakon na priznava. Ker je ona vztrajala pri svoji zahtevi, ji je zagrozil policijski uradnik Belošević, da ji ne samo ne da domovnice, marveč da jo be celo prijavil radi krivega zglajšenja, ker se je ona podpisala Zofka Jelovškova, kar pa je napačno, češ, da se zove Kveder, ker ni zakonita soproga Jelovškova. To je navdale napredno srce Zofkino z veliko moderne jezo in napovedala je boj hrvaškim klerikalnim oblastem. „Slov. Narod“ pa podpira Zofko in že napoveduje „ureditev interkonfesionalnega vprašanja v trojedini kraljevini“, da se bo Zofka Kveder mogla imenovati Jelovšek. Boj bo seveda hud in mi se res kar bojimo za hrvaške oblasti!

II. natis brošurice presv. knezoškofa „Ali Boga Stvarnika več ni treba?“ je ravnokar dotiskan in ga razpošilja „Katoliška Bukvarna“. Pri poštnih naročilih naj se izvoli dodati 8 v. za poštno stroške.

Župnija St. Lenart v političnem okraju Kranj, je podeljena beneficijatu na Vačah č. g. Ivanu Kramarju.

— Nove utrdbe v Pulju. Izkušnje v boju pri Port Arturu hoče uporabiti vojaška uprava pri utrjevanju Pulja. Mornariška uprava hoče zavarovati v pristanišču usidrane vojne ladje tako, da ne bo mogoče zapreti vojnim ladjam izhoda iz pristanišča. Zato so potrebne večje zgradbe, da bo vojno brodovje v popolni varnosti v vojnem pristanišču. Obenem so pa tudi potrebne utrdbe ob vhodu v pristanišče, da bo sovražniku onemogočeno zapreti vhod z branderji. Pred 800 metrov širokim vhodom v vojno pristanišče leže Brionski otoki. Na zahodu jih loči od celine pristaniški basin, na severovzhodu pa Fazanski prekop, ki je puljsko vnanje pristanišče in ga varujejo mnogobrojne dobro oborožene utrdbe. Da bo pa vhod v vojno pristanišče v slučaju vojske popolnoma zavarovan, bodo zožili Fazanski prekop na 400 metrov. V ta namen bodo zgradili dva nasipa. Prvi nasip bo zgrajen od utrdbe Marije Lujize proti sredi prekopa in drugi od otoka Vel. Brionja mimo Peredskih utrdb proti sredi prekopa. Med obema nasipoma bo prostora le 400 metrov in mogočne utrdbe bodo zabranile vsak sovražnikov poizkus, zapreti vhod v puljsko vojno pristanišče. Nasipa bosta široka 60 metrov in ob pričetku in na koncu 20 metrov. Zvezati ju nameravajo z mostom na vrtilo. Poleg teh zgradb pa nameravajo prekopati zemsko ožino pri takozvanih Maksovih lopah, da bo še en izhod iz vojnega pristanišča. Drugi prekop bo zadostno zavarovan po utrdbah Stojja in Bourguignon. Po dovršenih zgradbah bo imele vojne brodovje v Pulju na razpolago tri izhode in ne bo mogoče brodovja tako zamašiti v pristanišču, kakor je bilo rusko v Port Arturu.

— Kazenska razprava proti bivšemu občinskemu tajniku v Sežani. Dne 20 in 21. t. m. se je vršila pri tržaškem deželnem sodišču kazenska razprava proti bivšemu občinskemu tajniku v Sežani, Josipu Rustja, radi zločina poverjenja. Poslednji je bil obtožen, da je poveril različne zneske, kateri so mu bili izročeni kot občinskemu tajniku, oziroma da ni izplačal strankam v imenu občine za iste prejete vsote. Obsojen je bil radi zločina uradnega poverjenja na štiri mesece težke ječe, poestrene s štirimi postji.

— Umrl je v Gerici farmacevt gosp. Fr. Ks. Nekerman, rojen v Soštanju na Stajarskem.

— Huzarji se odpeljejo iz Celovca v Gerico 27. t. m.

— Zveza dunajskih delovodij in industrijskih uradnikov ustanovi dne 25. marca t. l. novo okrajno društvo za Gerico in okolice. „Zveza“ ima nad 50000 članov v 120 okr. društvih. Premožnje „Zveze“, brez onega

posameznih okrajnih društev, presega že 900.000 kron, in izplačalo se je že nad 200.000 kron podpor.

— Prenapolnjena bolnica. Vodstvo cesar Fr. Jos. bolnice usmiljenih bratov v Kandiji pri Rudolfovem uljudno prosi p. n. občinstvo, naj blagovoli radi pomanjkanja prostora vsakdo popred vprašati če je prostor, ker leže bolniki na tleh. S tem bi se olajšalo veliko truda in petu mnogim, katerih se radi prenapolnjenja ne more sprejeti. Ponesrečencem so vrata odprta vsako uro

— Za predavanja v društvih. V včerajšnjem „Slovencu“ navedeni snopiči naravoslovne zbirke — glej književna poročila „Katoliške Bukvarne“, tretji odstavek, — nudijo izvrstno snov za predavanja v raznih društvih in jih vsled tega še posebe priporočamo v ta namen.

— Sreča v nesreči. V Trstu pri Sv. Andreju se je igral pri vohih 10letni Anton Calmera. Vozovi so prišli v tek in bliskoma z dečkom šli po klancu navzdol. Vozovi so se razbili, deček je pa ostal nepoškodovan.

— 85 vlomov je izvršila v Trstu tekom dveh let tatinska tolpa, v kateri je „delovalo“ pet moških in več žensk in katero so predvčerajšnjim v Trstu zaprli. Vrednost ukradenih stvari znaša 400.000 K. Posebno spretno so ti tatovi vlomili v blagajne.

— Gledališka predstava na Glincah. „Znamenje v gozdu ali sv. Jožef, naš zaščitnik“, ki jo je priredilo k. s. izobraževalno društvo Vič-Glinca dne 19. t. m. v prostorih gosp. Travna na Glincah, je prav dobro uspela. Le žal, da nimamo večjega prostora; zakaj veliko ljudi se je moralo vrniti, ker so bili vsi sedeži oddani. — Naši mladeniči so zopet pokazali, da imajo pogum in veselje za petje in gledališke predstave. S svojim izvrstnim nastopom so nas vse presenetili. Prav dobro so izvršili pevске točke in gledališke vloge. — Pri petju so jim pomagali nekateri unanji pevci, katerim izrekamo za to dobrohotnost pristrčno zahvalo. — Igra „Znamenje v gozdu“ ima lepo scenerijo in je za začetnike precej težka, a naši igralci so vse pogodili v splošno zadovoljnost. Pokazali so, da jim gledališka igra ne dela nobenih preglavic — Igrali so vsi prav dobro. Občinstvu je seveda zaradi svojih dvotipov posebno ugajal zamorec Hasan, suženj viteza Trnskega (Iv. Kralj). Čast vrlim mladeničem! Želimo jim veliko uspeha in navdušenja tudi pri nadaljnjem delovanju. — Prihodnjo soboto, dne 25. t. m. vprizori društvo istotam ob 5. uri popoldne igro „Don Manuel ali Ave Maria“, za katero so že lani želi igralci obilo hvale. — Gostje dobro došli tudi letos!

— Utonila je v Suhorici Uršula Nadoh iz Ostrožnega Brda, okraj Postojna.

— Iz Trsta nam poročajo, da je vodja radikalnega krila laške liberalne stranke dr. Ernst Spadoni, odložil mandat obč. svetovalca.

— Včerajšnji vinski semenj v Krškem je bil prav dobro obiskan. Prišlo je mnogo ljubljanskih in gorenjskih gostilničarjev in vinetržcev, ki so nakupili mnogo vina. Imena kupcev prijavimo.

— O nesreči v Kropi se nam je včeraj zvečer, prepozno za včerajšnjo številko sporočilo iz Kropi, da je Matija Lazarja zadela kap. Bil je berač.

Ljubljanske novice.

Ij Slovensko gledališče. V petek gostuje gospa Irma Polakova v igri „Pri belem konjičku“. — V nedeljo zvečer izvorna narodna igra s petjem „Testament“. Na engagement igra gospa Magda Ronovska (Kučera). — V torek, 28. t. m. ima gosp. Stanislav Orželski svoj častni večer, na kar posebno opozarjamo. Gospod Orželski je eden najsimpatičnejših članov slovenske opere in ima velike zasluge za njene lepe uspehe. Ker bomo o tej priliki zopet čuli krasno Smetanovo „Prodaná nevesta“, je upati, da bo ta večer gledališče polno ne le ljubljancem, ampak tudi gostov z dežele. — Za to predstavo sledi še ena predstava na korist dramskemu esobju, na kar se za letos zaključijo predstave. — O tej priliki moramo konstatirati, da je bila letos dopošiljatev repertoirja našemu listu silno pristranska in da sme česte morali letati okolu raznih gg. odbornikov, da smo izvedeli, kaj se bo igralo. Tako se med nami ne vzbujajo simpatije za slovensko gledališče in oni, ki so izvoljeni (a ne poklicani), da bi jih gojili, jih le duše. Kar smo o repertoirju dobili v roke, smo priobčili, če smo pa dobili v zadnjem trenutku, v nekoliko okrajšani obliki. Če nas je hotel kdo prezirati, je to jako ceneno „delo“, a nas to osebnost prav nič ne jezi, ker kaj posebnega se nam o letošnjem silno neredno sestavljenem repertoirju itak ni moglo poročati.

Ij Stavka pri Matjanu. Strugarji, rezbarji in tapetniki že delajo, mizarji pa nadaljujejo stavko in zahtevajo, da se odsvoljence štiri delavce sprejme nazaj.

Ij Pogorišče na Fužinah hodi gledat jako mnogo ljubljancem. Včeraj je še vedno tlelo. Neki deček bi se bil včeraj popoldne skoro ponesrečil. Stopil je na ogorrel tram, ki se je prelomil in deček je padel v vodo. Rešil ga je iz vode g. Anžič.

Ij Ogenj na Dolenjskem kolodvoru. Pred Pavlinovem skladiščem premoga na Dolenjskem kolodvoru, so bile sinoči okrog 8. ure zvečer razobešene prazne vreče. K sreči sta ogenj zapazila železniška uslužbenca Gregorij Nežmah in Anton Vider, ki sta ogenj pogasila še predno se je mogel razširiti. Vreče so se bile vnele, najbrže po neprevidnosti kakega kadilca.

Ij Gostilničarka na begu. Gostilničarka Francička Derganova iz Trbevelj se je bila zagledala v 35letnega mesarja J. Sikoscheka. Zagledala se je v njega tako močno, da je dne 20. t. m. z njim pobegnila. Mesar jo bode pa gotovo kmalu zapustil, ker je že 45 let stara. Krasi jo le še umetno zobovje.

Ij Nogo si je zlomil učitelj gosp. Adamič pri sv. Petru.

Ij Umrl je v deželni bolnici g. Viktor Kantz iz Ribnice. — V Vodmatu št. 31 je umrl Janez Kališ.

Ij Oddaljeno potresno tresenje je zabeležila tukajšnja opazovalnica potresa.

Ij Samoumor ljubljancana na Reki. Na Reki se je ustrelil na grobu svoje prve žene, ki mu je pred 8 leti umrla, tamošnji, 43 let stari trgovec g. Jožef Paulin, redom ljubljancan. — Vzrok samomora ni znan.

Ij Pobeglega priseljenca Janca Rusa so prijeli v Dolnji Tuzli.

Ij „Glasbena matica“. Dotičnim, ki so se prijavili za izlet v Trst, a do sedaj še niso sprejeli legitimacije, naznanjamo, da so iste rezervirane samo še do petka opoldne.

Ij Mednarodna panorama kaže ta teden izredno lepe slike iz Kajire, Aleksandrije in Smirne. Kdor hoče videti sfinge, piramide, Nil in egiptovske mošeje, ima tu lepo priložnost

Ij Javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti je nocoj od 7. do 9 ure.

Ij Vsled pomanjkanja dela je včeraj prišlo z jemenj zopet 200 Hrvatov, ki so morali iti v svojo domovino Cakovac peš. — Čudno, da edino le Cakovčani ne dobijo na Jesenicah dela.

Ij Pes popadel. Včeraj popoldne je jezдила 4letna Rudolfina Simončičeva po Križevniških ulicah nekega psa. To je videla 9letna Marija Maličeva, stanujoča v Križevniških ulicah št. 2, in je hotela Simončičevo potegniti proč. Psu se je pa to tako za malo zdelo, da je popadel Maličevo za pleče in jo lahko ranil.

Štajerske novice.

š Imenovan je okrajni komisar celjskega okrajnega glavarstva g. dr. Adam Weiss pl. Schleusenburger za ministrskega podtajnika v ministrstvu notranjih zadev.

š Nevarna smodka. V Celju je kupil mizarški mojster g. Anton Kožel „kratko“ smodko. Nakrat je smodka eksplozirala s silnim pokom. Mizarški mojster je ranjen na bradi in v ustih.

š Samoumor obupanega delavca. Obesil se je v Jaršah pri Ljubljani mizar Jožef Stodič iz Brežic. — Mož je bil obupan, ker mu je pred leti žaga odrezala tri prste in je vsled tega imel vedno manj dela. Zapušča ženo in tri otročiče

š V Ameriko pobegnil je književodja „Grazer Tagblatt“ Beruth. Čuje se, da je tekom let prisvojil si 100.000 K.

š Poročil se je v Dolu urar g. Ferdinand Motnikar s hčerko gostilničarja gdč. Tončko Gorišek v Veterniku pri Kozjem.

š Prestavljen je okrajni komisar g. dr. Rudolf Brešar od ces. namestništva k celjskemu okrajnemu glavarstvu.

š Umrl je v Mariboru gosp. Friderik Wolf, lastnik pogrebnega zavoda.

Razne stvari.

Najnovejše.

Velik vihar. Na severni obali španski besni tak vihar, kakršnega ne pomni nihče. Angleška kraljevska jahta s kraljico na krovu ni mogla dospeti v Lizabono, ampak se je morala zateči v luko Vigo. — Samoumor bivšega ministra. V Parizu se je ustrelil bivši minister Proust. — Profesor morilec. Iz Cleve v renski pokrajini je pri Kraneburgu vseučiliški profesor Cherpoin v Lütlichu umoril svojo znanke Marije Droichue. — Upejljavo telesne kazni je že sklenila zbornica na Danskem. — Tema v Berlinu. V Berlinu je v gorenjih zračnih

plasteh 20. t. m. ob 1. uri popoldne nastala take gosta megla, da je bilo mesto eno uro popolnoma v temi. — Nemškega konzula se umorili v palači milijonarja Costolena v Puebli. — Avstrijski „Lloyd“ dobi novega generalnega ravnatelja v osebi Alberta Frankfurterja. — Ubili so v vasi Dnuaczek na Ogrskem kmetje kmeta Stefana Nemeta, ki je svoje hišo zažgal in je pri tem pogorelo tudi nekaj sosedov. — Župana v Pulju tudi v občinski seji 20. t. mes. niso mogli izvoliti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Krško, 23. marca. Veliko senzacijo vzbuja umirovljenje ravnatelja Lapajna uradnim potom

Trst, 23. marca. „Učiteljska zveza“ je na predlog prof Saravala sklenila poslati prošnjo na ministrstvo za ustanovitev filozofične fakultete v Trstu

Dunaj, 23. marca. Zdravje se baronu Gautschu vedno bolj boljša.

Budimpešta, 23. marca. Situacija se je zopet izpremenila. Popoldne je bil Tisza tričetrt ure pri vladarju. Tisza je cesarju poročal, katere osebe naj še sprejme. Vladar je k sebi pozval Weckera, ki je bil v avdijenci ob 1. uri popoldne. To se različno komentira. Nekateri trdijo, da je vladar opustil misel sestaviti poslovno ministrstvo. Listi ugibajo kdo bo prihodnji min. predsednik. Nekateri listi pravijo, da kombinacija Khuen Hedervarya stoji v ospredju, drugi da bo Burian, tretji pa trdijo, da bo ministrski predsednik vzet iz diplomatov in imenujejo Iz New Yorka sem došlega Engelsmüllera.

Lipingaj, 23. marca. Za časa umikanja iz Mukdena ni bil ujet niti eden vojni ataše. Vsi so v Guntulinu. Ruske čete so se umikale popolnoma v redu.

London, 23. marca. „Times“ poroča iz Tokia, da japonsko časopisje izraža Kuropatkinu čuvstva simpatije, vzdržujoč se vsake kritike o njegovi strategiji. Nekateri listi pravijo, da je japonsko razmerje napram Kuropatkinu povsem drugo, kakor napram Aleksejevu, ki je v prvi vrsti odgovoren zato, da je prišlo do vojske, zapustil bejišče in se vrnil v Peterburg, kjer je pričel spletkariti proti Kuropatkinu, ki je pa izvršil svojo dolžnost kot vojak v nevarnem položaju.

Harbin, 23. marca. Kuropatkin se je vrnil k armadi ob velikih ovacijah prebivalstva in vojaštva.

Peterburg, 23. marca. Vojaški list javlja sestavo sto bataljonov. Vsaka polkovnija, ki gre na bojišče, zapušča doma en bataljon, ki bo izvežbal vpoklicane vojake, ki bodo morali izpolniti praznote v polkovniji. General Linevič se zelo zanaša na te kontingente, ko poroča o dohodu ojačenj.

Peterburg, 23. marca. Pred stanovanjem velikega kneza Aleksija so prijeli sumljivega človeka, pri katerem so našli bombo. Veliki knez je že štirinajst dni na potovanju.

London, 23. marca. Tri ruske armade se baie koncentrirajo pri Čantu. Čuje se, da bodo pri svojem evantuelnem umikanju proti Harbinu na vzhodu branile vsako ped 150 milj dolge poti. Preskrbovanje z živili je urejeno, ker so došle nove zaloge, a ne bodo zadoščale za dolgo časa.

Peterburg, 23. marca. Vesti „Times“ o neugodnem položaju ruske zlate rezerve so neutemeljene.

Tokio, 23. marca. Zadnje ruske čete se nahajajo 20 milj daleč od Kayuena. Japonska avantna garda jim je bila včeraj za petami. Ruske tri armade se umikajo na cestah proti Kirinu in Čantu.

Carigrad, 23. marca. Turški listi se pritožujejo, da bolgarska vlada uradoma pedpira bolgarske vstaške gibanje. Iz Grške je došla vstaška četa grških prostovoljcev, močna 34 mož, četa 40 prostovoljcev še sledi. 50 grških gimnazijcev, ki so hoteli med vstaše, grški orožniki niso pustili naprej. Za gimnazijci, ki so ušli, je poslano obvestilo raznim konzulatom.

Kukshaven, 23. marca. Nemški cesar je danes nastopil potovanje po Sredozemskem morju na krovu parnika „Hamburg“.

Lizabona, 23. mara. Včeraj je despela sem angleška kraljica in bila slovesno sprejeta.

Tržna poročila

od dne 22. marca 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 19— do 19'02; rž za april 15'10 do 15'12; oves za april 14'26 do 14'28; koroza za maj 15'42 do 15'44.

Pšenica; ponudbe srednje, povpraševanje slabotno. Prodaja 10.000 met. stotov, za 5 stot. zvišanja. Druga žita nespremenjeno. Vreme: hladno.

Slamniki in klobuki

se sprejmejo v snaženje in moderniziranje.

Resljeva cesta 22, I. nadstropje.
C. Brilli.

493 7-4

V kratkem izide knjiga o

„Osebni dohodniki“

obsegajoča zakonska določila o osebno-dohodninskem davku z obširnimi pojasnili, naknadnimi odloki in važnejšimi razsodbami upravnega sodišča glede tega davka, kakor tudi razne vzorce za napovedi, hišne izkaze i. t. d. 576 3-1

Uredil in sestavil Valentin Žun, c. kr. davčni nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri založniku g. Ivanu Pr. Lampretu, tiskarju v Kranju. Cena knjige K 1'20, s poštnino vred K 1'30.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Svetovnoznano

fotoplastiško, naravno potovanje po celem svetu v polni istini.

V soboto, 25. marca 1905: 578

Zadnji dan razstave
Velezanimivo potovanje

od **Kairo** do

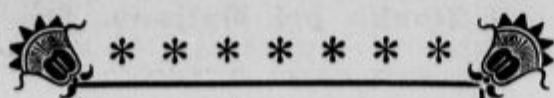
Aleksandrije, Smirne in Malte.

V nedeljo 26. marca do všt. sobote 1. aprila:

Rusija = Perzija.

Potovanje od Tiflisa v Baku, Rešt, Astrahan, Kasan.

Odrto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Letovišče „Laverca“.

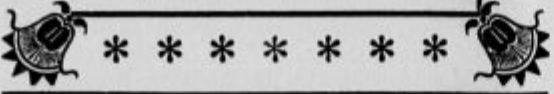
Znano gostilno istotam je udano podpisana prevzela in jo 25. t. m. zopet odpre.

Točila se bodo fina naravna vina različnih vrst iz Lenčeto vinske trgovine in pristno pivo. Za dobro mrzlo kuhinjo in pri pravočasni prednaročbi, tudi za gorko se bode skrbelo.

K obilnemu obisku se toplo priporoča z velespoštovanjem

gospa Antonija Hink.

558 4-4 gostilničarka.

Seme domače (črne) detelje

najvišje čistosti in kaljivosti oddaje po 150 K 100 kg., 160 K manjše množine 559 5-2

Edmund Kavčič
trgovina semen v Ljubljani.

Vabilo

občnemu zboru

„Posojilnice in hranilnice v Polhovem Gradcu“

registrovane zadruga z neomejeno zavezo ki se bo vršil

v nedeljo, dne 26. marca t. l.

v tamošnjem Marijinem domu

ob 3. uri popoldne

s sledečim vsporedom:

1. Nagovor.
2. Poročilo načelstva in nadzorništva.
3. Nasveti.

571

Načelstvo.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Uedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-80

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,
nasproti kavarne „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Redka prilika.

Proda se ponudbenim potom v zapuščino po rajnem Josipu Hrovatu mlajšemu iz Žužemberka št. 7, A 10/5, spadajoče posestvo vložek število 11 katastralne občine Žužemberk z dotičnimi pritliklinami in premečninami. K posestvu spada razun zemljiščnih parcel hiša št. 7 v Žužemberku z vsem gospodarskim poslopjem, klavnico, mesnico, lepimi kleti in drugim, vse v najboljšem stanu. V tej hiši izvršuje se že mnogo let mersarska in gostilničarska obrt. Hiša stoji v trgu na jako pripravnem prostoru za izvrševanje omenjenih obrti, na kar se posebno opozarja.

Ponudbena cena je 16.000 K. — Ponudbo sprejme ali odkloni c. kr. okr. sodišče v Žužemberku brez naznanitve nagibov.

Ponudbe s 10% ponudbene cene se morajo vložiti do vštete dne 4. aprila 1905 pri podpisnem, kateri tudi pove dražbene pogoje in vse podrobnosti.

V Žužemberku, dne 31. marca 1905.

575 2-1

Ivan Gregorčič

c. kr. notar kot sodni poverjenik.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n. | M.

Zaloga pri

Antonu Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 8

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-44

Zahtevajte pri nakupu

671 60-60

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod